



Ledarskapsutbildning för äldreomsorgens chefer Leadership Development for Geriatric Care Managers

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 61NA01

Version: 5.0

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom vård 2019-02-27

Gäller från: HT 2019

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap (G1N), Socialt arbete (G1N)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav: Kursens förkunskapskrav är grundläggande behörighet samt godkänt betyg i följande gymnasiekurser: Grundläggande behörighet och Svenska B.

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursens syfte är att studenten tillägnar sig kunskaper och färdigheter för arbete som chef och ledare med inriktning mot äldreomsorg.

Kursen är indelad i fyra teman:

1. Äldreomsorgens organisering, ledarskap och medarbetarskap, 7,5 hp
2. Etik, kommunikation och nationell värdegrund för äldreomsorg, 7,5 hp
3. Lagstiftning och styrdokument som ledningsstöd inom äldreomsorg, 7,5 hp
4. Verksamhetsutveckling, förbättringskunskap och digitalisering inom äldreomsorg, 7,5 hp

Tema 1:

Inom tema 1 behandlas teorier kring organisation, ledarskap och medarbetarskap utifrån äldreomsorgens verksamheter. Ledarstilar diskuteras och reflekteras utifrån normer, attityder och värderingar. Gruppdynamik och modeller för konflikthantering i arbetslivet studeras

Tema 2

Inom tema 2 studeras och reflekteras bakgrund till och innehåll i den nationella värdegrunden mot det egna verksamhetsområdet. Deltagarna får arbeta med metoder för reflektion och kommunikation. Teorier kring etik samt etiska begrepp belyses.

Tema 3:

Inom tema 3 studeras de styrdokument som reglerar äldreomsorgens verksamheter. Kvalitetsregisterrelevanta för äldreomsorg och ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete behandlas.

Tema 4:

Inom tema 4 fokuseras på verksamhetsutveckling och förbättringskunskap. Metoder och modeller för förbättringsarbete studeras. Digitaliseringens möjligheter och utmaningar behandlas.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 redogöra för äldreomsorgens organisation
- 1.2 ha grundläggande kunskaper om olika organisations- och ledarskapsteorier,

- 1.3 redogöra för teorier om medarbetarskap och konflikthantering,
- 1.4 redogöra för vad ett hälsofrämjande ledarskap och medarbetarskap innebär inom äldreomsorg,
- 1.5 redogöra för den nationella värdegrunden och dess bakgrund,
- 1.6 beskriva reflektionens och kommunikationens betydelse i mötet med äldre personer och närstående,
- 1.7 redogöra för teorier och modeller kring etik,
- 1.8 beskriva kvalitetssystem samt relevanta kvalitetsregister för äldreomsorg,
- 1.9 redogöra för lagstiftning och övriga nationella styrdokument som berör äldreomsorgen,
- 1.10 redogöra för förändringsprocesser och metoder för att följa upp och utvärdera verksamheter,
- 1.11 ha grundläggande kunskaper om digitalisering inom äldreomsorgens verksamheter.

2. Färdighet och förmåga

- 2.1. reflektera över olika ledarstilar och hur de påverkar äldreomsorgens verksamheter,
- 2.2. beskriva hur den nationella värdegrunden för äldre kan implementeras inom äldreomsorg,
- 2.3. tillämpa ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete,
- 2.4. planera, genomföra, följa upp och utvärdera ett förbättringsarbete inom äldreomsorg,
- 2.5. skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1. kritiskt granska och värdera sitt eget förhållningssätt som ledare och medarbetare inom äldreomsorgs verksamheter,
- 3.2. värdera hur det egna handlandet kan påverka förverkligandet av den nationella värdegrunden,
- 3.3. kritiskt granska och värdera digitaliseringsmöjligheter och utmaningar inom äldreomsorg.

Undervisningsformer

Undervisningen sker via flexibelt lärande. Arbetsformen vid flexibelt lärande förutsätter att studenterna har tillgång till internetansluten dator, webbkamera och headset. Studierna baseras på självständiga studier samt gruppvisa diskussioner och arbete med specifika uppgifter via en webbaserad lärplattform samt vid gemensamma kursträffar förlagda till Högskolan i Borås. Kommunikationen med lärare och kursdeltagare sker via ett webbaserat utbildningsverktyg. Vissa uppgifter kan genomföras i grupp med syfte att stimulera och utveckla förmågan till kommunikation, reflektion, samverkan och självkännedom.

Undervisningen i kursen sker i form av

- föreläsningar
- workshops/färdighetsträningar
- seminarier

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Tema 1

Examinationsuppgift: Individuell skriftlig uppgift

Lärandemål: 1.2, 1.3, 2.1, 2.5

Högskolepoäng: 4.0

Betygsskala: Underkänt, Godkänt eller Väl godkänt

Examinationsuppgift: Aktivt deltagande i webbaserat diskussionsforum

Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.4, 2.5

Högskolepoäng: 2.5

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Workshop: Aktivt deltagande i workshop

Lärandemål: 3.1,

Högskolepoäng: 1.0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Tema 2

Examinationsuppgift: Individuell skriftlig uppgift

Lärandemål: 1.7, 2.2, 2.3, 2.5

Högskolepoäng: 4.0

Betygsskala: Underkänt, Godkänt eller Väl godkänt

Examinationsuppgift: Aktivt deltagande i webbaserat diskussionsforum

Lärandemål: 1.5 1.6, 2.5

Högskolepoäng: 2.5
Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Workshop: Aktivt deltagande i workshop

Lärandemål: 3.2

Högskolepoäng: 1.0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Tema 3

Examinationsuppgift: Individuell skriftlig uppgift

Lärandemål: 2.3, 2.5

Högskolepoäng: 4.0

Betygsskala: Underkänt, Godkänt eller Väl godkänt

Examinationsuppgift: Aktivt deltagande i webbaserat diskussionsforum

Lärandemål: 1.8, 1.9, 2.5

Högskolepoäng: 2.5

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Workshop: Aktivt deltagande i workshop

Lärandemål: 1.8

Högskolepoäng: 1.0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Tema 4

Examinationsuppgift: Individuell skriftlig uppgift

Lärandemål: 2.4, 2.5,

Högskolepoäng: 4.0

Betygsskala: Underkänt, Godkänt eller Väl godkänt

Examinationsuppgift: Aktivt deltagande i webbaserat diskussionsforum

Lärandemål: 1.10, 1.11, 2.5

Högskolepoäng: 2.5

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Workshop: Aktivt deltagande i workshop

Lärandemål: 3.3

Högskolepoäng: 1.0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

För betyget Godkänt på hel kurs krävs minst Godkänt betyg på samtliga moment. För betyget Väl godkänt krävs dessutom Väl godkänt på, individuell skriftlig uppgift i minst tre av de fyra temana.

Varje examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första tentamenstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade ”uppsamlingstentamen”, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Merparten av kurslitteraturens rapporter, artiklar och offentliga tryck finns tillgängliga via webben. Ytterligare litteratur och

undervisningsmaterial kan tillkomma och tillhandahålls via lärplattformen alternativt väljs i samråd med kursansvarig/examinator.

Alsterdal, L. (Red.) (2011). *Omtankar. Praktisk kunskap i äldreomsorg*. Huddinge: Södertörns skola. 233 s. [Återfinns elektroniskt]

Arbetsmiljöverket (2001). *Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1)*. [Återfinns elektroniskt]

Arbetsmiljöverket (2015). *Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) föreskrifter*. [Återfinns elektroniskt]

Arbetsmiljöverket (2015). *Utmaningen – en film om den sjuka jobbstressen*. [Återfinns elektroniskt]

Arbets- och miljömedicin och Göteborgs stad, (2008). *Ett arbetsmaterial för att stödja ett hälsofrämjande ledarskap och medarbetarskap*. [Återfinns elektroniskt]

Backman, J. (2016). *Uppsatser och rapporter*. Studentlitteratur. 223 s.

Bengtsson, H. (2012). *Offentlig förvaltning Att arbeta i demokratins tjänst*. Malmö: Gleerups förlag. 200 s.

Boström, A-M., Nordström, G. & Wilde-Larsson, B. (2017). *Kvalitetsarbete för bättre och säkrare vård*. Lund: Studentlitteratur. 287 s.

Bångsbo, A. (2018) *Collaborative challenges in integrated care- Untangling the preconditions for collaboration and frail older people's participation*. Avh. Sahlgrenska Akademin, Göteborgs universitet. . [Återfinns elektroniskt]

Dellve, L. & Wolmesjö, M. (red) (2016). *Ledarskap i äldreomsorgen: Att leda integrerat värdeskapande i en röra av värden och förutsättningar*. Högskolan i Borås: Vetenskap för profession 35:2016. 138 s.

Dellve, L., Wramsten Wilmar, M., Jacobsson, C. & Ahlberg jr G. (2014). *Ledarskap i vården: Att möta media och undvika personfokuserade drev*. Högskolan i Borås: Vetenskap för profession 28:2014. [Återfinns elektroniskt]

Döös, M. Waldenström, K. (red.) (2009). *Chefskapets former och resultat. Två kunskapsöversikter om arbetsplatsens ledarskap*.

Harnett, T. (2012). *Makt och vanmakt på äldreboende*. Lund: Studentlitteratur. 139 s.

Jordan, T. (2016). *Konflikthantering i arbetslivet. Förstå, hantera, förebygg*. Gleerups Utbildning AB.

Jönsson, B. (2011). *När horisonten flyttar sig: att bli gammal i en ny tid*. Stockholm: Brombergs Förlag. 154 s.

Lundin, K. & Sandström, B. (2015). *Ledarskap inom vård & omsorg*. Lund. Studentlitteratur. 240 s.

Meagher, G. & Szebehely, M. (2013) Ed. *Marketisation in Nordic eldercare: a research report on legislation, oversight, extent and consequences*. Department of Social Work Stockholm Studies in Social Work 30. 289 s. [Återfinns elektroniskt]

Sandahl, C. Falkenström, E. & von Knorring, M. (2017). *Chef med känsla och förnuft. Om professionalism och etik i ledarskapet*. Stockholm: Natur & Kultur. 240 s.

Sandman, L. & Kjellström, S. (2018). *Etikboken. Etik för vårdande yrken*. Lund: Studentlitteratur. 485 s.

Sandström, B., Borglin, G. Nilsson, R. & Willman, A. (2011) Promoting the Implementation of Evidence-Based Practice: A Literature Review Focusing on the Role of Nursing Leadership. *Worldviews on Evidence-Based Nursing* Volume 8, Issue 4, pages 212–223, December 2011. [Återfinns elektroniskt]

Sharkey, A. & Sharkey, N. (2010) Granny and the robots: ethical issues in robot care for the elderly. *Ethics and Information Technology*. March 2012, Volume 14, Issue 1, pp 27-40. [Återfinns elektroniskt]

Socialstyrelsen, (2012). *Handbok för tillämpningen för föreskrifter och allmänna råd*. SOSFS (2011:9). om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, artikelnummer 2012-6-53. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen, (2012). *Äldreomsorgens nationella värdegrund*. Ett vägledningsmaterial 178s. [Återfinns elektroniskt]

Socialstyrelsen, (2013). *Kunskapsguiden - Evidensbaserad praktik*. Stockholm: Socialstyrelsen. [Återfinns elektroniskt]

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om anmälningsskyldighet SOSFS, (2005:28). *Lex Maria*

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Kursen är en fristående kurs.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.